

ת"פ (מרכז) 1103-11-23 - מדינת ישראל נ' סרגיי שמנין

ת"פ (מרכז) 1103-11-23 - מדינת ישראל נ' סרגיי שמנין מחוזי מרכז

ת"פ (מרכז) 1103-11-23

מדינת ישראל

נגד

סרגיי שמנין

על ידי באת-כוחו עו"ד אנה שכטמן

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

[30.12.2024]

כבוד השופטת מרב גרינברג

גזר דין

1. הנאשם הורשע במסגרת הסדר דיוני בכתב אישום מתוקן בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 333 וסעיף 335(א)(1) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), איומים לפי סעיף 192 לחוק ועבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 334 וסעיף 335(א)(1) לחוק.
2. כנטען בעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 22.10.23 שעה 20:45 לערך, שהו א' ס' (להלן: "א'") ואחר במגרש פתוח ליד קניון בעיר נתניה, באותה עת הגיע למקום הנאשם כשהוא בגילופין ובידו בקבוק שתייה חריפה מזכוכית, וניגש לשניים. הנאשם פנה לא' ואיים עליו שיהרוג אותו, א' החל לשוחח עם הנאשם ובהמשך הם התרחקו מהאחר. בשלב מסוים הציע הנאשם ל' א' לעשות תחרות שכיבות שמיכה, הם המשיכו לשוחח ואף התחבקו, בהמשך התרחק א' מהמקום. לפתע, ללא כל סיבה, חבט הנאשם בפניו של א' באמצעות הבקבוק מספר פעמים, א' ניסה לשוחח עם הנאשם אך זה בעט בו וחבט בראשו עם הבקבוק פעם נוספת, עד אשר הבקבוק התנפץ על ראשו של א' שהתרחק מהמקום. בהמשך חזר הנאשם לכיוון א', כשהבקבוק השבור בידו, בעט בו וחבט בו מספר פעמים באמצעות הבקבוק השבור. כתוצאה ממעשי הנאשם פונה א' לבית החולים, נותח בשל חתך עמוק ומדמם בלחיו, חובר למכונת הנשמה ונותק ממנה ביום 25.10.23, וכן נגרמו לו פצעים נוספים בין היתר, באוזן שמאל.
3. הנאשם לא הסתפק במעשיו אלו, בהמשך ניגש למר ערומה בביקר שאף הוא שהה במקום, כשהוא אוחז בידו את הבקבוק השבור, ומבלי כל סיבה בעט בו ובהמשך חבט בו באמצעות הבקבוק השבור בפניו ובידיו עד שזה הצליח להשתלט עליו ולהזעיק משטרה. כתוצאה ממעשי הנאשם פונה ערומה לבית החולים כשהוא סובל מחתך מדמם באפרכסת ימין, ביד ימין ושריטות בצווארו.
3. הצדדים הגיעו להסדר דיוני, במסגרתו הודה והורשע הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן ללא הסכמות עונשיות. בנוסף הופנה הנאשם בהסכמה לתסקיר שירות מבחן, ההגנה ביקשה לבחון שחרור הנאשם לקהילה טיפולית.

עיקרי תסקיר שירות מבחן

4. הנאשם בן 54, עלה לארץ מאוקראינה בגיל 27 עם משפחתו, הנאשם נשוי ואב ל-3 ילדים בגירים, עצור בתיק זה עד תום ההליכים. הנאשם עבד טרם מעצרו במפעל לכבלי תקשורת, נטול עבר פלילי. במסגרת הליך מעצרו העריך שירות המבחן כי ברקע מעשיו קשיים בויסות דחפים ובהפעלת שיקול דעת, אשר מחריפים כשהוא נתון תחת השפעת אלכוהול. עוד התרשמו כי בתקופה עובר למעצרו חלה נסיגה במצבו הרגשי ונטייה להתנהגות בעלת מאפיינים אלימים. לפיכך נקבעה בעניינו רמת מסוכנות בינונית, עוד הוערך כי הנאשם זקוק לגמילה בקהילה טיפולית אך יתקשה לעמוד בתנאי הגבלות ובמסגרת, בהעדר חלופה, נותר הנאשם עצור. במסגרת האבחון שנערך בתיק זה, מסר הנאשם כי אינו משתמש בסמים והחל לצרוך אלכוהול בכמות מוגברת לאחר פטירת אביו, בשנת 2010. עוד שיתף, כי לפני 4 שנים פנה מיוזמתו למרכז גמילה פרטי, שם שהה חודשיים אך בהמשך, סביב קשיים שחווה בקשר הזוגי, שב לצרוך אלכוהול, כיום מבטא הבנה לדפוס התמכרותו לאלכוהול ונכונות טיפולית ראשונית. אשר לעבירות בהן הורשע מסר הנאשם שאינו זוכר את האירועים אך צפה בסרטון שמתעד את מעשיו ונטל עליהם אחריות. הנאשם התקשה להסביר את הרקע למעשיו והפגיעה בקורבנות שאינו מכיר והביע צער על מעשיו.

5. להערכת שירות המבחן מדובר בנאשם שעשה כל חייו מאמצים לנהל אורח חיים תקין ומתפקד, החל לצרוך אלכוהול בתדירות רבה על רקע משברים אישיים ומתוך רצון לברוח מהתמודדות עם קשייו הרגשיים. הנאשם מכיר בחומרת מעשיו אך עסוק בעיקר במחירים שהוא משלם בגין השלכות מעשיו. שירות המבחן מנה מספר מרכיבי סיכון ובראשם התמכרות פעילה לאלכוהול ומנגד לקח בחשבון מרכיבי סיכוי לשיקום וביניהם העדר מעורבות פלילית, מעצרו הממושך ותמיכה משפחתית. לפיכך מצאו שהסיכון הנשקף מהנאשם להישנות התנהגות אלימות הוא ברף בינוני, הנאשם ער לכך שצפוי לרצות עונש מאסר ושירות המבחן מעריך כי קיימת חשיבות שהענישה תבטא את חומרת מעשיו ותחזק את ההרתעה מחזרה על מעשים דומים. נוכח נכונות טיפולית ראשונית המליצו כי גורמי שב"ס יבחנו את צרכיו הטיפוליים של הנאשם בתחום ההתמכרות ושילובו בטיפול ייעודי.

תמצית טיעוני הצדדים לעונש

6. ב"כ המאשימה, עו"ד גבי פאר, עמד בטיעונו על חומרת מעשי הנאשם ופגיעתם הקשה בשלמות גופם ובטחונם של נפגעי העבירה. עוד הוצג הסרטון המתעד את האירוע, לדבריו מדובר במעשה בריונות שבוצע ללא כל סיבה, איתרע מזלם של קורבנות העבירה בכך שהיו במקום ובזמן הלא נכונים ונפלו קורבן למעשי האלימות של הנאשם, הנאשם המשיך לתקוף, לאיים ולפצוע על אף שנפגעי העבירה לא פעלו נגדו באלימות וניסו לשוחח איתו. עוד סבור שביצוע המעשים בגילופין מגביר את חומרתם, כשרב התקיפות בוצעו באמצעות בקבוק זכוכית. מדובר באירוע עונשי אחד, לפיכך עותרת המאשימה למתחם כולל שנע בין 60-42 חודשי מאסר לצד מאסר על תנאי, פיצוי וקנס. נוכח נסיבות הנאשם שאינו צעיר, ללא עבר פלילי, שהודה ונטל אחריות על מעשיו עם זאת מכור לאלכוהול ולא מטופל, עתרה המאשימה למקמו בחלק התחתון של המתחם אך לא בתחתיתו ולגזור עליו מאסר בן 46 חודשים, ענישה צופה פני עתיד מרתיעה, ופיצוי משמעותי לכל אחד מנפגעי העבירה. המאשימה הפנתה לפסיקה ולמגמת ההחמרה בענישת עבירות אלימות ובריונות.

7. ב"כ הנאשם, עו"ד אנה שכטמן, עמדה על נסיבות הנאשם, ללא עבר פלילי, שעובד וניהל אורח חיים תקין עובר למעצרו. הוגש מסמך מטעם מעסיקו (נ/1). לטענתה מדובר באירוע חריג בחייו, הנאשם היה בגילופין אך כאשר הוצג לו בחקירתו תיעוד מצולם של מעשיו, נטל אחריות והביע חרטה. עוד עמדה ב"כ הנאשם על הרקע לצריכת אלכוהול שנבע ממשברים אישיים שעבר הנאשם, התקשה לקבל עזרה ונקלע למשבר רגשי. הנאשם פנה מיוזמתו לפני 4 שנים למרכז גמילה פרטי אך התקשה לעמוד בריחוק ממשפחתו, ביקש להשתחרר בהליך זה לטיפול אמבולטורי אך שירות המבחן לא המליץ על כך וסבור שנכון לעשות זאת במסגרת שב"ס. עוד ביקשה ב"כ הנאשם ליתן משקל לכך שמדובר באירוע ספונטני, והנזק שנגרם לנפגעי העבירה אינו חמור. לשיטתה, אין להשוות פגיעה באמצעות בקבוק לדקירת סכין, ועל כן יש לקבוע מתחם ענישה מתון משמעותית מזה שאליו עתרה המאשימה. עוד הפנתה ההגנה לפסיקה, שבה במקרים דומים ואף חמורים מאלו, הסתפקו בתי המשפט בענישת מאסר קצר יותר, ועתרה להשית על הנאשם מאסר קצר ולמקמו בתחתית מתחם הענישה, לצד פיצוי וקנס מתונים.

8. מדברי אשת הנאשם ובתו קרינה במעמד הדין עלה, כי הנאשם נשוי 27 שנים, המשפחה מנהלת אורח חיים נורמטיבי, הנאשם מתפקד כבעל ואבא טוב, אינו אלים והמשפחה תסייע לו לפתור את בעיית השתייה ממנה סובל. הנאשם בדברו האחרון הביע צער על מעשיו, סיפר שכל יום הוא מקלל את עצמו על מה שעשה, הוא משתתף בפעילויות חינוך בכלא, והבטיח שלא יחזור על מעשיו.

דין והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

9. הנאשם פעל באלימות חמורה כלפי שני קורבנות שכל חטאם היה בכך ששהו בסמוך לו, בעודו שרוי בגילופין, הנאשם חבל, פצע ותקף אותם תוך שהוא עושה שימוש בבקבוק שתייה חריפה שהחזיק, ככלי תקיפה. מעשיו פגעו פגיעה מוחשית בשלומם ובטחונם של נפגעי העבירה, ובשלוות חייהם.

10. מדובר כטענת המאשימה במעשי בריונות שבוצעו על רקע שכרותו של הנאשם והתפתחו לאירוע חמור ואלים, בע"פ 2617/14, חאמד נ' מדינת ישראל (27.7.2014) העוסק אף הוא בוויכוח סתמי שהתפתח לאירוע אלים וחמור, עמד בית המשפט העליון על חומרתם היתרה של מעשי בריונות, והצורך לשרשם מן היסוד, "אלימות מעין זו עלולה להיות הרת אסון. היא פוגעת בערכי הליבה אשר עליהם אמור להגן המשפט הפלילי והענישה בגין מעשים אלה צריכה להלום את חומרתם היתרה, ואת הצורך לשרשם מן היסוד" (שם, פסקה 10).

11. נסיבות מעשיו של הנאשם חמורות, הנאשם, שברגיל מנהל אורח חיים נורמטיבי, הגיע בשעת ערב לחניון במקום מרכזי בעיר נתניה, שם שהו באקראי נפגעי העבירה, שלא הכירו את הנאשם היכרות מוקדמת. מעשיו של הנאשם אמנם לא היו מתוכננים ונבעו מכך שהיה שרוי בגילופין אך מדובר ברצף מעשי אלימות חוזרים ונשנים, צפייה בסרטון האירוע מעלה, כי מדובר באירוע קצר שבמהלכו הנאשם תקף את א' מספר פעמים תוך שימוש בבקבוק ובהמשך את ערומה באמצעות בקבוק שבור. הנאשם ניגש תחילה לא', על אף שזה ניסה לשוחח איתו וחיבקו, הנאשם החל לתוקפו ללא סיבה, היכה בפניו באמצעות בקבוק זכוכית שהחזיק, בעט בו וחבט בראשו עם הבקבוק פעם נוספת, עד אשר הבקבוק התנפץ על ראשו של א' שהתרחק מהמקום. בהמשך חזר הנאשם לכיוונו, כשהבקבוק השבור בידו, בעט בו וחבט בו מספר פעמים באמצעות הבקבוק השבור, פציעתו של א' חייבה את פינויו לבית החולים, הוא נותח ונותר מורדם ומונשם במשך כשלושה ימים. הנאשם לא הסתפק במעשיו אלו, בהמשך ניגש למר ערומה בביקר שאף הוא שהה במקום, כשהוא אוחז בידו את הבקבוק השבור, ומבלי כל סיבה בעט בו ובהמשך חבט בו באמצעות הבקבוק השבור בפניו ובידיו עד שזה הצליח להשתלט עליו ולהזעיק משטרה. כתוצאה ממעשי הנאשם פונה ערומה לבית החולים. אכן כטענת ההגנה, הנאשם לא הגיע מצויד בכלי תקיפה מסוג סכין או חפץ חד אחר אך אין בכך כדי לצמצם מחומרת פציעה באמצעות בקבוק זכוכית או שבר בקבוק, ופוטנציאל הנזק ממשי. לפיכך מצאתי לקבוע כי מעשי הנאשם פגעו בערכים המוגנים ברף משמעותי.

מדיניות הענישה הנוהגת

12. מדיניות הענישה בעבירות בריונות כוללת, על דרך הכלל, עונשי מאסר בפועל, קצרים וממושכים, תלויי נסיבות המעשה והעושה. "על מדיניות הענישה לשקף חומרה זו על ידי השתת עונשי מאסר משמעותיים על עבריינים המבצעים עבירות אלימות בכלל, ועל מי שביצע עבירה של חבלה בנסיבות מחמירות בפרט" (ע"פ 6197/20 מדינת ישראל נ' גולאני, פסקה 20 (28.11.2021); ע"פ 7878/09 מדינת ישראל נ' פלוני (3.8.2010); (ע"פ 941/13 פרץ נ' מדינת ישראל, פסקה 20 (26.11.2013)). בענייננו, מדובר בעבירות אלימות כלפי שני קורבנות שבוצעו ברצף, ויש לראות בהם אירוע עונשי אחד. הנאשם ביצע את מעשי האלימות באמצעות נשק קר מסוג בקבוק זכוכית, ובאופן ספונטני.

בע"פ 8505/21 ששקוב נ' מדינת ישראל (8.6.2022) נדחה ערעור נאשם שהורשע בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות לאחר שתקף את המתלונן באמצעות אלה. למתלונן נגרמו המטומות ושבר ברגלו. נקבע מתחם ענישה הנע בין 32-50 חודשים. הנאשם, נעדר עבר פלילי, משולב בטיפול ונתרם ממנו, תסקירו חיובי. נדון למאסר בן 32 חודשים;

בע"פ 8074/21 גמליאל נ' מדינת ישראל (20.1.2022) הורשע נאשם בתום הליך הוכחות בעבירת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, כשעל רקע סכסוך שכנים מתמשך, דקר את המתלונן בבטנו וכתפו הימנית, המתלונן אושפז ונותח. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 24-54 חודשים. בהתחשב בכך שעד האירוע ניהל אורח חיים נורמטיבי, נעדר הרשעות קודמות וחרטתו הכנה, נדון למאסר בן 34 חודשים. בית המשפט העליון התחשב בהליך שיקום משמעותי ובנסיבות המשפחתיות, הקל בעונשו והעמידו על 26 חודשים;

בע"פ 4456/18 זבידה נ' מדינת ישראל (27.12.2018) במקרה זה הנאשם ואחר תקפו שני מתלוננים במוט עץ. הנאשם פגע בידו של אחד המתלוננים, לאחר מכן חבט מספר פעמים בראשו ובידיו של המתלון השני, גרם לו פצע חתך בקרקפת ושבר פתוח באמה שהצריך ניתוח. נקבע מתחם ענישה הנע בין 2-5 שנות מאסר. לחובת הנאשם 9 הרשעות קודמות, בית המשפט התחשב בהודאתו ובהסכם סולחה וגזר עליו מאסר בן 42 חודשים. הנאשם חזר בו מערעורו לאחר שנשמעו הערות בית המשפט;

בע"פ 1985/18 אביטן נ' מדינת ישראל (21.6.2018) נדחה ערעור נאשם שהורשע בעבירת תקיפה בנסיבות מחמירות, הנאשם הכה את המתלון באמצעות מגב וגרם לו שבר ריסוק בשוק וחבלות רבות בראשו. נקבע מתחם ענישה הנע בין 24-48 חודשי מאסר. בהתחשב בהודאתו, חרטתו, מצבו הרפואי ונסיבותיו המשפחתיות, נדון למאסר בן 32 חודשים;

בע"פ 2775/17 חן שי נ' מדינת ישראל (18.12.2017), הורשע נאשם בתקיפת המתלון באמצעות מוט מתכת וגרם לו חבלות קשות. נקבע מתחם ענישה הנע בין 18-60 חודשי מאסר. הנאשם, בעל עבר פלילי רלוונטי, נדון למאסר בן 4 שנים, ערעורו נדחה;

בע"פ 4631/13 מדינת ישראל נ' כרים (25.2.2014) הורשעו הנאשמים, על פי הודאתם, בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות במהלך תגרה שפרצה באולם אירועים בין מלצר לאחד האורחים הוכה אבי האורח, שניסה להפריד בין הנצים ע"י אחרים באמצעות מקלות המהווים נשק קר, באגרופים ובבעיטות. על הנאשמים נגזרו עונשי מאסר בני 40 ו-28 חודשים. הוגשו ערעורים ע"י המדינה והנאשמים, בית המשפט העליון דחה את הערעורים והדגיש בדבריו את הצורך בענישה משמעותית בגין אלימות באמצעות נשק קר שתהווה גמול הולם בגין מעשים אלו.

ע"פ 8991/10 מכבי נ' מדינת ישראל (27.10.2011) הורשע נאשם, לאחר שמיעת ראיות, בביצוע עבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לאחר שהטיח בפני המתלון קסדת אופנוע וגרם לשברים בפניו שהצריכו אשפוז של שבוע ימים. בין היתר בהתחשב בעברו הפלילי בעבירות רכוש, נדון למאסר בן 36 חודשים. ערעורו נדחה;

ת"פ (מחוזי חי') 33045-01-24 מדינת ישראל נ' מריסאת (10.10.2024, הוגש ע"י ההגנה), במקרה זה הורשע הנאשם בעבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ופציעה בנסיבות מחמירות באמצעות נשק קר ונדון למאסר בן 30 חודשים. הנאשם תקף את שכניו, לאחר תכנון, באמצעות סכין וחפץ דמוי פטיש וכן גרם נזקים לרכביהם. כתוצאה ממעשיו נגרמו למתלוננים פציעות דקירה קשות. מדובר בתיק שנסיבותיו חמורות מאלו שבפנינו, נקבע מתחם ענישה הנע בין 30-55 חודשי מאסר.

ת"פ (מחוזי מר') 22848-09-23 מדינת ישראל נ' אבו זינה (24.6.2024), אליו הפנתה המאשימה, נדון לפניי, נסיבותיו חמורות יותר, מדובר בשימוש באלימות לשמה לצורך יישוב סכסוך קל ערך. הנאשם הורשע בעבירות של תקיפה לשם גניבה וחבלה בנסיבות מחמירות, התקיפה בוצעה באמצעות אלות, גז פלפל וקרשים ובחבורה. נקבע מתחם עונשי הנע בין 34-56 חודשי מאסר, על הנאשם, צעיר, ללא עבר הוטל מאסר בן 36 חודשים.

ת"פ (מחוזי מר') 11858-02-23 מדינת ישראל נ' קעיק (5.2.2024), אליו הפנתה ההגנה, אף הוא נדון לפניי, הורשע הנאשם בעבירה של חבלה בנסיבות מחמירות ובעבירת פגיעה בנסיבות מחמירות. האירוע החמור מזה שבענייננו, החל על רקע ויכוח בין הנאשם למתלונן בנושאי עבודה במסעדה, הנאשם הרים בקבוק זכוכית שמצא במקום וניפצו על ראשו של המתלונן, בהמשך החלה תגרה בין השניים, הנאשם נטל סכין ממטבח המסעדה ודקר את המתלונן מספר דקירות בבית החזה, בטנו וגבו. נקבע מתחם הנע בין 30-54 חודשי מאסר, על הנאשם צעיר, ללא עבר פלילי, שהפקיד במסגרת ההסדר פיצוי משמעותי בסך 50,000 ₪, נגזר עונש בתחתית המתחם.

13. קביעת מתחם הענישה- לאחר ששקלתי אתנסיבות המעשה, ריבוי הקורבנות ותקיפה חוזרת באמצעות נשק קר, ומדיניות הענישה הנוהגת, מצאתי לקבוע מתחם ענישה כולל הנע בין 24-50 חודשי מאסר וענישה נלווית. קביעת העונש המתאים לנאשם

14. הנאשם יליד 1970, ללא עבר. מתסקירו ועדויות רעייתו ובתו ניתן ללמוד כי ניהל במשך שנים רבות אורח חיים תקין ומתפקד, עבד לפרנסת המשפחה, ממכתב מעסיקו (נ/1) עולה כי עבד בחברה לכבלי תקשורת משנת 2021 לשביעות רצון מעבידו, הנאשם מתנהל ללא רבב, חברותי ועבודתו ממתונה לו בתום מאסרו. הנאשם עצור בתיק זה לראשונה בחיי, תקופה ממושכת, למעצרו אפקט מרתיע. מתסקירו ומנסיבות מעשיו עולה נזקקות טיפולית גבוהה לגמילה מאלכוהול, הנאשם ניסה במשך שנים רבות להתחמק מפתרון לבעיית השתייה והמצוקה הרגשית בה שרוי, אך ברי כי כל עוד לא יעשה כן, קיים סיכון לא מבוטל שיחזור על מעשיו, מטעם זה המליץ שירות המבחן להטיל עליו ענישה מרתיעה.

15. הנאשם הודה במיוחס לו והביע חרטה כנה, על יסוד כל אלו על אף שלא עבר כל הליך שיקומי, מצאתי למקם את עונשו קרוב לתחתית המתחם. עוד אשית על הנאשם פיצוי לשני נפגעי העבירה לצד קנס מתון ועונשים צופים פני עתיד מרתיעים.

16. אשר על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 26 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו החל מיום 22.10.23.

ב. מאסר על תנאי בן 8 חודשים שלא יבצע עבירות אלימות מסוג פשע במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר.

ג. מאסר על תנאי בן 5 חודשים שלא יבצע עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר.

ד. 5,000 ₪ פיצוי למר א' ופיצוי בסך 2,000 ₪ למר ערמה שיופקדו ב-5 תשלומים שווים ורצופים החל מיום

10.2.25 ויועברו לנפגעי העבירה בהתאם לפרטים שתמסור המאשימה למזכירות בית המשפט.

ה. קנס בסך 1,000 ₪ או 14 ימי מאסר תמורתו שיופקדו עד ליום 15/1/25.

צו כללי למוצגים.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ט כסלו תשפ"ה, 30 דצמבר 2024, במעמד הצדדים.